

Curtea de Conturi Europeana: Politicile UE nu garanteaza ca fermierii nu utilizeaza apa în mod excesiv

Politicile UE nu reusesc sa garanteze ca fermierii utilizeaza apa într-un mod sustenabil, potrivit unui nou raport special publicat marti de Curtea de Conturi Europeana si remis AGERPRES.

Impactul agriculturii asupra resurselor de apa este unul major si incontestabil, dar fermierii beneficiaza de prea multe derogari de la politica UE în domeniul apei, acestea împiedicând eforturile de a asigura o buna utilizare a apei. În plus, politica agricola a UE promoveaza si sprijina, de prea multe ori, mai degraba o utilizare mai intensa decât una mai eficienta a apei, spun auditorii europeni.

Fermierii sunt mari consumatori de apa dulce: agriculturii îi corespunde un sfert din totalul captarilor de apa din UE. Activitatea agricola are impact atât asupra calitatii apei (de exemplu, poluarea cauzata de îngrasaminte sau de pesticide), cât si asupra cantitatii de apa.

Actuala abordare a UE în ceea ce priveste gospodarierea apelor își are originea în Directiva-cadru privind apa din 2000, care a introdus politici legate de utilizarea sustenabila a apei. Aceasta directiva a stabilit obiectivul de a se atinge o stare cantitativa buna pentru toate corpurile de apa de pe întreg teritoriul UE. Politica agricola comuna (PAC) joaca, la rândul ei, un rol important pentru sustenabilitatea apei.

Ea ofera instrumente care pot ajuta la reducerea presiunilor exercitate asupra resurselor de apa, de exemplu conditionarea platilor de utilizarea unor practici mai "verzi" si finantarea unor infrastructuri de irigatii mai eficiente.

"Apa este o resursa limitata si viitorul agriculturii în UE depinde în mare masura de cât de eficient si de sustenabil o utilizeaza fermierii", a declarat Joelle Elvinger, membra Curtii responsabila de raport. "Cu toate acestea, pâna în prezent, politicile UE nu au contribuit suficient la reducerea impactului agriculturii asupra resurselor de apa", a spus ea.

Directiva-cadru privind apa prevede masuri de protectie împotriva utilizarii nesustenabile a apei, dar statele membre acorda numeroase derogari pentru agricultura, permitând captarea apei.

"Curtea a constatat ca aceste derogari le sunt acordate cu generozitate fermierilor, inclusiv în regiuni afectate de stres hidric. În acelasi timp, unele autoritati nationale aplica rareori sanctiuni pentru cazurile de utilizare ilegala a apei pe care le depisteaza. Directiva-cadru privind apa impune, de asemenea, statelor membre sa adopte principiul "poluatorul plateste", dar tariful pentru apa ramâne semnificativ mai scazut daca aceasta este utilizata pentru agricultura si multe state membre nu recupereaza costurile pentru serviciile legate de utilizarea apei în agricultura, asa cum procedeaza în alte sectoare. Curtea atrage atentia ca, de multe ori, fermierii nu sunt facturati în functie de volumul efectiv de apa pe care îl utilizeaza", se arata în raport.

În cadrul PAC, ajutorul pe care UE îl acorda fermierilor nu este conditionat, în cea mai mare parte a cazurilor, de respectarea unor obligatii care încurajeaza utilizarea eficienta a apei. Unele plati sprijina culturi care necesita cantitati mari de apa, cum ar fi orezul, fructele cu coaja lemnoasa, fructele si legumele, fara restrictii geografice, ceea ce înseamna ca ele sunt acordate si pentru cultivarea de astfel de culturi în zone afectate de stres hidric. Iar mecanismul de ecoconditionalitate din cadrul PAC (si anume, platile conditionate de respectarea anumitor obligatii de mediu) are doar un efect neglijabil, remarca auditorii.

Cerintele nu se aplica tuturor fermierilor si, în orice caz, statele membre nu efectueaza suficiente controale si verificari

corespunzatoare pentru a descuraja cu adevarat utilizarea nesustenabila a apei.